

100 RAHU meiega koos

RAHUHARIDUS KOOLITUNNIS

Praktilised ideed ja harjutusülesanded koolitundi rahuhariduse teemadel

Rahuharidus on valdkond, mis aitab edendada rahu ja arendada sallivust, õpetades seeläbi konflikte ennetama ja konstruktiivselt lahendama. Rahuhariduse eesmärk on võimaldada inimestel elada, suhelda ja luua tingimusi ning süsteeme, kus on kesksel kohal õiglus, vägivallavaba käitumine, keskkonnahoid ja teised rahuväärtused.

Rahu saab luua, tunda ja hoida igaüks.

Miks on rahuharidus noortega töös oluline?

Töös noortega on väga oluline pingutada selle nimel, et luua turvaline ruum, kus on võimalus mõelda ja arutleda tänaste globaalsete väljakutsete peale. Statistika näitab, et noored soovivad kaasa rääkida ja tegutseda. **84% Euroopa noortest** peab maailma paremaks muutmist ja teiste aitamist enda missiooniks. Tihti aga ei teata, kuidas ja kust alustada. Seetõttu vajavad nad tuge täiskasvanutelt, sh õpetajatelt.

Mida teadlikumad on noored, seda paremini mõistavad nad väljakutsete lahendamiseks vajalikke tegureid ning oskavad teha otsuseid, mis muudavad maailma jätkusuutlikumaks paigaks.

Rahuhariduse kooliellu kaasamine on lihtne ja selleks on mitmeid viise:

Igapäevane koolielu – Kohalikel ja globaalsetel teemadel arutelud inimeseõpetuses, kodanikuõpetuses, klasisjuhatajatunnis jne aitavad arendada empaatiavõimet, lahenduspõhist lähenemist ja kriitilist mõtlemist.

Mitteformaalsed haridusprogrammid – Kaasavad projektid annavad praktilise kogemuse ja julguse luua ühiskonnas positiivseid muutusi. Teemakohaseid projekte aitab Eestis ellu viia näiteks Erasmus+. [Loe lisaks.](#)

Praktiline rahuhariduse programm Gutsy Go

Gutsy Go on Soome haridus- ja meediaekspertide väljatöötatud rahuhariduse programm ja õppimismeetod. Selle eesmärk on muuta noorte mõtlemist rahust ja innustada neid haarama initsiatiivi maailma paremaks muutmisel. Uuringud näitavad, et meetod kasvatab noorte eneseteadlikkust, suurendab kogukonnatunnet ja annab julgust tegutseda teiste heaks.

Programmi kestvus on üks koolinädal, mille jooksul saavad noored koolitundides osalemise asemel oma ideede nimel koostööd teha.

Õpetajad on öelnud:

„Noored tegutsesid ühise eesmärgi nimel.“

„Noored said mõelda sellele, mis on päriselt oluline.“

„Õpetas noortele koostööd.“

„Kaasas noori, kes tavalises klassitunnis ei julge oma ideid jagada.“

Ülesehitus:

- 1. Julgete ideede süünd** – Noored moodustavad väikesed tiimid. Iga grupp mõtleb, mida nad sooviksid enda kogukonnas muuta ja kuidas just nemad seda teha saaksid.
- 2. Lahenduste otsimine** – Noored leiavad ise õiged kontaktid, kelle abi neil on vaja lahenduste elluviimiseks.
- 3. Filmimine ja levitamine** – Noored filmivad oma tegevuse idee väljamõtlemisest kuni lahenduse leidmiseni ise üles. Videod avaldatakse kooli/linna esilinastusel, jagatakse sotsiaalmeedias ja meedias. Videote näitamine aitab rahusõnumil levida ja innustab eeskujude kaudu teisi samaealisi.

Õpetajate roll programmis on õpilasi:

- julgustada
- suunata ja toetada
- küsida edasiviivaid küsimusi, aitamaks noortel endil ise tegutseda

Eestist on Gutsy Go-s osalenud juba üle kolmesaja koolinoore. Tagasiside programmile on olnud nii õpetajate kui ka õpilaste seas positiivne. [Loe lisaks](#)

Kõiki Eesti noorte videoid saab tasuta vaadata ERRi Jupiteri keskkonnas.

Tagasiside programmis osalenud Eesti õpetajatelt

95,5% hakkas nägema õpilastes nende tugevusi

91% leidis, et nad said kasulikke kogemusi oma igapäevatöös

91% tundis, et usaldussuhe noorte ja täiskasvanute vahel kasvas

82% tundis, et nad omandasid uusi teadmisi noorte kaasamiseks

Praktiline näidismaterjal videolugude kasutamiseks koolitunnis

Gutsy Go programmi Eesti noorte endi loodud videod:

- 30+ videot noori kõnetavatel teemadel
- Lühikesed ja haaravad 5-7 min lood
- Kohalike Eesti koolinoorte loodud sisu, palju samastumisevõimalusi
- Lihtne ja kergesti kättesaadav tasuta sisu nii mobiilis kui ka arvutis [ERRi Jupiteri keskkonnas](#).
- Lai teemavalik: tundlikud teemad noorte seas; keskkond; kodutud loomad; kooli- ja õppimisrõõm; märkamine ühiskonnas jpm.

Sihtrühm: 13-14aastastele noored, aga hea võimalus kasutada videosisu ka õppetöös nooremates ja vanemates klassides.

Materjal pakub palju võimalusi aruteludeks ja seeläbi rahuhariduse õpetamiseks, sest videod:

- võimaldavad kõnetada teemasid, mis klassis hetkel aktuaalsed on (nt sotsiaalne ärevus, kiusamine, koolistress, üksildus vm)
- annavad võimaluse suhestuda teiste omaealiste kogemusega
- innustavad ja inspireerivad
- arutelud aitavad arendada kriitilist mõtlemist, argumenteerimis- ja väljendamisoskust.
- on kasutatavad erinevates tundides: ühiskonnaõpetuses, eesti keele tunnis, klassijuhatajatunnis, arvutiõpetuses jne.

Näidisülesanne 1:

1. Õpilased vaatavad [ERRi Jupiteri keskkonnas](#) noorte videolugusid.
2. Igaüks valib välja teda kõnetanud (või klassis, koolielus aktuaalse) probleemipüstituse.
3. Õpilased jagunevad rühmadesse. Igaüks tutvustab vaadatud videot ja põhjendab valikut.
4. Järgneb ühine arutelu koos õpetajaga.

Võimalikud arutelu küsimused:

Miks see video sinu tähelepanu köitis?

Miks videos käsitletud probleem on sinu jaoks oluline?

Kuidas sina oleksid samas olukorras käitunud / kuidas oleksid probleemi lahendanud?

Mida saaksid sina ise täna selleks teha, et sarnast probleemi lahendada? Kas julgeksid seda teha? Kui ei, siis mis sind takistab?

Näidisülesanne 2:

Õpilased vaatavad [ERRi Jupiteri keskkonnas](#) videolugusid. Igaüks valib välja teda kõnetanud (või klassis, koolielus aktuaalse) loo.

Õpilased koostavad videos kirjeldatud probleemi kohta üksi või grupidena slaidiesitluse, kus teevad kokkuvõtte videost, pakuvad välja lahendused, kuidas nemad oleksid probleemile lähenenud. Nad otsivad teemakohast statistikat oma linnas/külas/riigi kohta: nt kodutute loomade hulk; koolikiusamiste statistika; alkoholi kättesaadavus noorte seas jne.

Esitluste ettekanne ja arutelu klassiruumis.

KASULIKUD VIITED RAHUHARIDUSE KOHTA:

[Ülevaade rahuharidusest](#)

[Rahuhariduse programm Gutsy Go \(eesti keeles\)](#)

[Rahuhariduse programm Gutsy Go \(inglise/soome keeles\)](#)

[Rahuhariduse programmis Gutsy Go osalenud Tallinna koolinoorte lood](#)